

Lidé na okraji nebo mimo středověkou společnost

Žebráci

Žebráci byli lidé, kteří neměli žádný majetek, práci ani příbuzné, kteří by jim mohli pomoci. V době středověku nebyly sociální dávky ani instituce, které by se o ně postaraly, a proto museli žebrať o jídlo a almužny na ulicích. Žebráci často žili na okraji měst nebo na venkově, kde žili z darů ostatních. Mnozí je považovali za nečisté nebo líné a společnost na ně nahlížela s nedůvěrou. I když církev učila, že je dobré pomáhat chudým, mnoho lidí se žebrákům vyhýbalo, protože je považovali za přítěž.

Zloději a překupníci

K hospodským rvačkám nebo i vraždám docházelo často v městských krčmách. V tavernách se scházeli drobní lupiči s překupníky kradeného zboží, mezi které někdy patřili samotní hostinští. V Praze byl již ve 14. století zaveden dohled nad cizími příchozími do města. Hospodský nesměl ubytovat žádného „neřádného“ hosta, a pokud měl o jeho mravní počestnosti pochybnost, musel jej nahlásit. V opačném případě dostal pokutu, ať byl takový host zajat, nebo utekl.

Kati

Nelehké postavení na okraji většinové společnosti se nevyhýbalo ani dalšímu v dobovém vnímání nečistému řemeslu, kterému se věnoval mistr ostrého meče neboli kat. Jeho hlavním úkolem bylo vykonávat popravy lidí odsouzených k trestu smrti, ale také mučit odsouzené nebo právem útrpným vymáhat přiznání při výsleších obžalovaných. Přestože popravčí mistři tvořili nezbytnou součást měšťanské společnosti, nikdy nebyli přijati mezi plnoprávné měšťany a často byli různě omezováni. V hostincích a v kostele měli v lavicích vyhrazené místo, umístěné stranou od ostatních, často museli chodit oblečení v černé barvě, někde stačilo jen viditelné označení. Do města směli popravčí vstupovat pouze jim vyhrazenou fortnou – katovskou brankou. Ve městech většinou obývali domy v okrajových částech, pokud možno co nejdále od domů počestných občanů.

Prostitutky

Prostituce byla ve středověku považována za hříšnou činnost, kterou církev odsuzovala, ale přesto se vyskytovala téměř v každém městě. Prostitutky byly ženy, které si vydělávaly na živobytí tím, že nabízely sexuální služby. Mnoho z nich se k této činnosti dostalo kvůli chudobě nebo proto, že neměly žádné jiné možnosti, jak se uživit. Prostitutky často žily v oddělených čtvrtích měst a byly izolovány od ostatní společnosti. Přestože jejich služby byly tajně využívány i urozenými pány, společnost na ně pohlížela jako na ženy nižšího postavení a mnohé byly opovrhovány.

Heretici (kacíři) a čarodějnice

Heretici byli lidé, kteří zpochybňovali nebo odmítali učení církve. Byli považováni za nebezpečné, protože se odkláněli od oficiálních náboženských pravidel a názorů. Církev proti heretikům často zasahovala tvrdými prostředky, včetně pronásledování, věznění a někdy i popravování. Heretici byli společností vnímáni jako rozvraceči a nepřátelé víry. Podobně na tom byly i osoby obviněné z čarodějnictví. Lidé věřili, že čarodějnice a čarodějové mohou používat magii k tomu, aby škodily ostatním, a mnozí z nich byli upalováni nebo mučeni. Obvinění z čarodějnictví bylo často způsobeno strachem a pověrami a mnoho nevinných lidí bylo kvůli těmto pověrám odsouzeno.

Romové

Romové se na území střední Evropy, včetně českých zemí, začali objevovat na přelomu 14. a 15. století. Jejich původ pochází z Indie, odkud se postupně přesunuli přes Blízký východ do Evropy. První zmínky o Romech v českých zemích pocházejí z roku 1417, kdy došlo k jejich zapsání v kronikách a oficiálních dokumentech. V počátcích nebyli pronásledováni, ale jejich způsob života – kočování, odlišná kultura, řemesla a zvyky – je brzy začal odlišovat od většinové společnosti. Romové byli považováni za potulné cizince a často byli spojováni s krádežemi nebo jinými nelegálními činnostmi, ačkoli tyto obvinění často pramenila ze stereotypů. Zákony začaly být vůči nim přísnější a v průběhu 16. a 17. století docházelo k jejich pronásledování a vypovídání z jednotlivých oblastí.

Židé

Židé tvořili malou, ale významnou menšinu ve středověké Evropě. Na rozdíl od křesťanů nevyznávali Ježíše Krista jako spasitele, což vedlo k jejich častému pronásledování a diskriminaci. Byli nuceni žít v oddělených čtvrtích měst, nazývaných ghetta, a měli omezená práva. Mnohdy byli také nuceni nosit výrazné označení jako např. žluté pokrývky hlavy, žluté kulaté nášivky na oblečení atd. Židé se často živil obchodem a následným půjčováním peněz, protože tato profese byla křesťanům zakázána. Mnohokrát byli obviňováni z různých zločinů, jako například travičství studní nebo spiknutí proti křesťanům, a kvůli tomu se stávali terčem násilných pogrom (vyvražďování Židů), při nichž byli masakrováni nebo vyháněni.

Muslimové

I když byli muslimové v Evropě méně početní než Židé, v některých částech kontinentu, jako například ve Španělsku nebo na Balkáně, měli významný vliv. Ve středověkém Španělsku, kde existovala muslimská vláda po staletí, žili muslimové spolu s křesťany a Židy. Po pádu muslimských království na Pyrenejském poloostrově byli mnozí muslimové nuceni konvertovat ke křesťanství nebo opustit zemi. V oblastech, kde muslimové zůstali, žili často jako druhotní obyvatelé, kteří měli méně práv a byli nuceni platit zvláštní daně. I přes toto postavení však muslimové zanechali významné stopy ve vědě, architektuře a kultuře středověké Evropy.